

Διεθνής δικαιοδοσία - Εσθονία

Η πρωτότυπη γλωσσική έκδοση [et](#) αυτής της σελίδας τροποποιήθηκε πρόσφατα. Η γλωσσική έκδοση που βλέπετε τώρα βρίσκεται στο στάδιο της μετάφρασης.

Υπάρχει ήδη μετάφραση στις ακόλουθες γλώσσες: [en](#)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- 1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);
- 2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;
 - 2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου;
 - 2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)
 - 2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας
 - 2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα
 - 2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;
 - 2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);
 - 2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;
- 3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Οι αστικές υποθέσεις υπάγονται στη δικαιοδοσία των περιφερειακών δικαστηρίων (*maakohus*). Τα περιφερειακά δικαστήρια, ως πρωτοβάθμια δικαστήρια, εκδικάζουν αστικές υποθέσεις. Οι αστικές υποθέσεις καλύπτουν μεγάλο εύρος τομέων και αφορούν διαφορές που ανακύπτουν από διάφορες συμβάσεις και ενοχικές σχέσεις, οικογενειακές και κληρονομικές υποθέσεις, διαφορές σχετικά με εμπράγματα δικαιώματα, ζητήματα που αφορούν τις δραστηριότητες και τη διοίκηση εταιρειών και μη κερδοσκοπικών ενώσεων, ζητήματα πτώχευσης και ζητήματα εργατικού δικαίου. Για την κίνηση αστικής διαδικασίας, πρέπει να κατατεθεί σε περιφερειακό δικαστήριο δικόγραφο αγωγής. Το δικόγραφο της αγωγής που κατατίθεται στο δικαστήριο πρέπει να αναφέρει το πρόσωπο κατά του οποίου στρέφεται η αγωγή, το αντικείμενο της αγωγής, τον λόγο της αγωγής (δηλαδή τη νομική βάση) και τις αποδείξεις που υποστηρίζουν την αγωγή.

Αγωγή κατά προσώπου για την πληρωμή ορισμένου χρηματικού ποσού, η οποία ανακύπτει από σχέση ιδιωτικού δικαίου, μπορεί επίσης να εκδικαστεί, κατόπιν αιτήματος, βάσει της ταχείας διαδικασίας για τις διαταγές πληρωμής. Για την κίνηση της ταχείας διαδικασίας για τις διαταγές πληρωμής σε σχέση με αξίωση διατροφής ή αξίωση λόγω οφειλής, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο δικτυακός τόπος <https://www.e-toimik.ee/> για επικοινωνία με το τμήμα διαταγών πληρωμής του περιφερειακού δικαστηρίου. Η

ταχεία διαδικασία για τις διαταγές πληρωμής δεν εφαρμόζεται στις αξιώσεις που υπερβαίνουν τα 6 400 ευρώ (αξιώσεις λόγω οφειλής) το ποσό αυτό καλύπτει αξιώσεις που αφορούν κεφάλαιο και παρεπόμενες απαιτήσεις. Ομοίως, η ταχεία διαδικασία δεν εφαρμόζεται εάν η αξίωση διατροφής υπερβαίνει τα 200 ευρώ μηνιαίως. Η ταχεία διαδικασία για τις διαταγές πληρωμής δεν εφαρμόζεται εάν ο οφειλέτης δεν αναφέρεται στο πιστοποιητικό γέννησης παιδιού ως γονέας του συγκεκριμένου παιδιού. Η ταχεία διαδικασία για τις διαταγές πληρωμής διεξάγεται στο δικαστικό μέγαρο Haapsalu του περιφερειακού δικαστηρίου Pärnu (*Pärnu Maakohtu Haapsalu kohtumaja*).

Ορισμένες διαφορές μπορούν να υποβληθούν σε εξωδικαστικές επιτροπές προτού γίνει χρήση του δικαιώματος προσφυγής στα δικαστήρια. Για παράδειγμα, οι εργατικές διαφορές επιλύονται από επιτροπή εργατικών διαφορών (*töövaidluskomisjon*). Η επιτροπή εργατικών διαφορών είναι προδικαστικό, ανεξάρτητο όργανο, το οποίο επιλύει μεμονωμένες εργατικές διαφορές. Στην επιτροπή μπορούν να προσφύγουν τόσο εργαζόμενοι όσο και εργοδότες, χωρίς καταβολή παραβόλων. Η επιτροπή εργατικών διαφορών επιλαμβάνεται, κατόπιν προσφυγής, κάθε διαφοράς που ανακύπτει από εργασιακές σχέσεις. Για την άσκηση του δικαιώματος προσφυγής σε επιτροπή εργατικών διαφορών, οι ενδιαφερόμενοι πρέπει να γνωρίζουν ότι η επιτροπή επιλαμβάνεται οικονομικών αξιώσεων οι οποίες δεν υπερβαίνουν τα 10 000 ευρώ. Αξιώσεις οι οποίες υπερβαίνουν τα 10 000 ευρώ εξετάζονται από δικαστήριο. Στην προσφυγή που υποβάλλεται στην επιτροπή εργατικών διαφορών πρέπει να περιγράφονται οι περιστάσεις που αφορούν τη διαφορά. Για παράδειγμα, όταν προσβάλλεται η καταγγελία σύμβασης απασχόλησης, πρέπει να αναφέρονται ο χρόνος και ο λόγος της καταγγελίας. Είναι απαραίτητο να περιγράφεται η φύση της διαφοράς των μερών, δηλαδή τι δεν έπραξε ή τι έπραξε κατά παράβαση του νόμου ο εργαζόμενος ή ο εργοδότης. Κάθε δήλωση και αξίωση πρέπει να τεκμηριώνεται και, για τον λόγο αυτό, κάθε περίπτωση που υποστηρίζεται από έγγραφες αποδείξεις (σύμβαση απασχόλησης, αμοιβαίες συμφωνίες ή αλληλογραφία μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη κ.λπ.) ή κάθε αναφορά σε άλλα αποδεικτικά στοιχεία και μάρτυρες πρέπει να περιλαμβάνεται στην προσφυγή. Οι έγγραφες αποδείξεις, οι οποίες τεκμηριώνουν την αξίωση του εργαζομένου ή του εργοδότη, πρέπει να συνοδεύουν την προσφυγή κατά την υποβολή της. Εάν ο προσφεύγων θεωρεί αναγκαία την πρόσκληση μάρτυρα στη συνεδρίαση, το όνομα και η διεύθυνση του μάρτυρα πρέπει να περιλαμβάνονται στην προσφυγή.

Αξιώσεις οι οποίες ανακύπτουν από σύμβαση μεταξύ καταναλωτή και εμπόρου μπορούν να επιλύονται από επιτροπή καταγγελιών καταναλωτών (*tarbijakaebuste komisjon*). Η επιτροπή καταγγελιών καταναλωτών είναι αρμόδια να επιλύει διαφορές οι οποίες ανακύπτουν από συμβάσεις μεταξύ καταναλωτών και εμπόρων, εάν τα μέρη δεν μπόρεσαν να επιλύσουν τις διαφορές με φιλικό τρόπο και εάν η αξία των αγαθών ή των υπηρεσιών που αποτελούν αντικείμενο της διαφοράς είναι τουλάχιστον 20 ευρώ. Διαφορές οι οποίες αφορούν αξιώσεις που προκύπτουν από θάνατο, σωματική βλάβη ή βλάβη στην υγεία δεν επιλύονται από επιτροπή, αλλά πρέπει να επιλύονται δικαστικώς.

Δεν επιλύονται από επιτροπή διαφορές οι οποίες αφορούν την παροχή υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης ή νομικών υπηρεσιών ή τη μεταβίβαση ακίνητης περιουσίας ή κτιρίων ούτε διαφορές στις οποίες η διαδικασία επίλυσης της διαφοράς υπαγορεύεται από άλλους νόμους. Τις εν λόγω διαφορές επιλύει αρμόδιο όργανο ή δικαστήριο. Για παράδειγμα, η επίλυση μισθωτικών διαφορών περιγράφεται στον νόμο για την επίλυση μισθωτικών διαφορών (*üürivaidluse lahendamise seadus*).

Η επιτροπή καταγγελιών καταναλωτών είναι αρμόδια να επιλύει διαφορές οι οποίες αφορούν ζημίες προκληθείσες από ελαττωματικό προϊόν, υπό τον όρο ότι η ζημία μπορεί να προσδιοριστεί. Εάν διαπιστωθεί η πρόκληση ζημίας αλλά δεν είναι εφικτό να προσδιοριστεί ποσοτικώς το ακριβές ποσό της ζημίας, για παράδειγμα σε περίπτωση μη χρηματικής ζημίας ή ζημιών που προκύπτουν στο μέλλον, το ποσό της αποζημίωσης καθορίζεται από δικαστήριο.

2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορεί να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Για να γνωρίζει κάποιος ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο να επιληφθεί μιας υπόθεσης, είναι σημαντικό να γνωρίζει τις αρχές αρμοδιότητας των δικαστηρίων. Υπάρχουν τρεις τομείς αρμοδιότητας: 1) γενική αρμοδιότητα, η οποία εξαρτάται από τον τόπο κατοικίας του προσώπου 2) συντρέχουσα αρμοδιότητα 3) αποκλειστική αρμοδιότητα (βλ. ενότητα 2.2).

2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου;

Τα δικαστήρια κατώτερης και ανώτερης βαθμίδας διαφέρουν, καθώς το εσθονικό δικαστικό σύστημα έχει τρεις βαθμίδες.

Τα περιφερειακά δικαστήρια (*maakohus*), ως πρωτοβάθμια δικαστήρια, εκδικάζουν όλες τις αστικές υποθέσεις. Νόμος μπορεί να ορίζει ότι ορισμένοι τύποι υποθέσεων εκδικάζονται μόνον από συγκεκριμένα περιφερειακά δικαστήρια εάν κάτι τέτοιο επιταχύνει την εκδίκαση υποθέσεων ή καθιστά τη διαδικασία πιο αποτελεσματική με άλλον τρόπο.

Το εφετείο (*ringkonnakohtus*) επανεξετάζει αποφάσεις που εκδόθηκαν σε αστικές υποθέσεις από τα περιφερειακά δικαστήρια της κατά τόπον αρμοδιότητάς του, βάσει εφέσεων κατά αποφάσεων. Το εφετείο αποφαινεται επίσης επί άλλων υποθέσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητά του εκ του νόμου.

Το Ανώτατο Δικαστήριο (*Riigikohus*) επανεξετάζει αποφάσεις που εκδόθηκαν σε αστικές υποθέσεις από τα εφετεία, βάσει αιτήσεων αναίρεσης και προσφυγών κατά αποφάσεων. Το Ανώτατο Δικαστήριο αποφαίνεται επίσης επί αιτήσεων αναψηλάφησης ισχυουσών δικαστικών αποφάσεων, ορίζει αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση υπόθεσης στις περιπτώσεις που προβλέπει ο νόμος, και αποφαίνεται επί άλλων υποθέσεων που υπάγονται στην αρμοδιότητά του εκ του νόμου.

Μια υπόθεση πρώτα εκδικάζεται και εκδίδεται σχετική απόφαση από περιφερειακό δικαστήριο, ως πρωτοβάθμιο δικαστήριο. Εάν ένα πρόσωπο δεν είναι ικανοποιημένο με την απόφαση, έχει νόμιμο δικαίωμα να προσφύγει σε ανώτερο δικαστήριο, δηλαδή στο εφετείο. Τα εφετεία είναι δευτεροβάθμια δικαστήρια και, επομένως, επανεξετάζουν τις αποφάσεις των περιφερειακών και των διοικητικών δικαστηρίων βάσει εφέσεων και προσφυγών κατά αποφάσεων. Το εφετείο αποφαίνεται επί των αστικών υποθέσεων ως σώμα – η έφεση κρίνεται από επιτροπή τριών δικαστών.

Το Ανώτατο Δικαστήριο είναι το δικαστήριο ανώτατης βαθμίδας και εκδικάζει αιτήσεις αναίρεσης και αιτήσεις αναψηλάφησης δικαστικών αποφάσεων. Η αναίρεση αφορά την κατάθεση προσφυγής κατά δικαστικής απόφασης η οποία δεν έχει τεθεί σε ισχύ για νομικούς λόγους και την επανεξέταση της συγκεκριμένης απόφασης από ανώτερο δικαστήριο χωρίς επαναξιολόγηση των πραγματικών περιστατικών. Η αναψηλάφηση δικαστικών αποφάσεων αφορά την επανεξέταση αποφάσεων οι οποίες έχουν ήδη τεθεί σε ισχύ, σε περιπτώσεις στις οποίες έχουν ανακύψει νέες περιστάσεις και κατόπιν αίτησης διαδίκου.

Αίτηση αναίρεσης μπορεί να υποβληθεί στο Ανώτατο Δικαστήριο από κάθε διάδικο ο οποίος δεν είναι ικανοποιημένος με την απόφαση κατώτερου δικαστηρίου. Αίτηση αναίρεσης μπορεί να κατατεθεί μόνον μέσω πληρεξουσίου και όχι αυτοπροσώπως. Το Ανώτατο Δικαστήριο κρίνει παραδεκτή την αίτηση αναίρεσης εάν οι αξιώσεις που διατυπώνονται σε αυτή ενδέχεται να συνιστούν εσφαλμένη εφαρμογή του ουσιαστικού δικαίου ή ουσιαστική παράβαση δικονομικού δικαίου από το κατώτερο δικαστήριο, με αποτέλεσμα την έκδοση άδικης απόφασης. Επιπλέον, το Ανώτατο Δικαστήριο κρίνει παραδεκτή την αίτηση αναίρεσης, εάν η εκδίκαση της υπόθεσης στο συγκεκριμένο επίπεδο είναι θεμελιώδους σημασίας για τη διασφάλιση ασφάλειας δικαίου και τη διαμόρφωση ομοιόμορφης δικαιοδοτικής πρακτικής ή για την περαιτέρω διάπλωση του δικαίου.

2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεση μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β;)

Αρμοδιότητα είναι το δικαίωμα και η υποχρέωση ενός προσώπου να ασκεί τα δικονομικά του δικαιώματα ενώπιον συγκεκριμένου δικαστηρίου. Η αρμοδιότητα διακρίνεται σε γενική, προαιρετική ή αποκλειστική.

Η γενική αρμοδιότητα καθορίζει το δικαστήριο στο οποίο μπορούν να κατατεθούν αγωγές κατά ενός προσώπου και στο οποίο μπορούν να ασκηθούν άλλες διαδικαστικές πράξεις σε σχέση με ένα πρόσωπο, εκτός εάν ο νόμος ορίζει ότι η αγωγή μπορεί να κατατεθεί ή η πράξη μπορεί να ασκηθεί σε άλλο δικαστήριο.

Η συντρέχουσα αρμοδιότητα καθορίζει το δικαστήριο στο οποίο μπορούν να κατατεθούν αγωγές κατά ενός προσώπου και να ασκηθούν άλλες διαδικαστικές πράξεις σε σχέση με ένα πρόσωπο, επιπλέον της γενικής αρμοδιότητας. Αυτό σημαίνει ότι αγωγή η οποία αφορά περιουσιακή αξίωση και ασκείται κατά φυσικού προσώπου μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος μακροχρόνιας κατοικίας του προσώπου. Εάν ένα πρόσωπο διαμένει σε άλλο κράτος, αγωγή η οποία αφορά περιουσιακή αξίωση μπορεί να κατατεθεί επίσης κατά του εν λόγω προσώπου στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η τοποθεσία του περιουσιακού στοιχείου για το οποίο κατατίθεται η αξίωση ή στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η τοποθεσία άλλου περιουσιακού στοιχείου που ανήκει στο εν λόγω πρόσωπο.

Η αποκλειστική αρμοδιότητα καθορίζει το μοναδικό δικαστήριο το οποίο μπορεί να επιληφθεί αστικής υπόθεσης. Η αρμοδιότητα σε περιπτώσεις αιτήσεων είναι αποκλειστική, εκτός εάν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Η αποκλειστική αρμοδιότητα μπορεί να καθοριστεί, για παράδειγμα, από τον τόπο στον οποίο βρίσκεται ένα ακίνητο, την έδρα νομικού προσώπου κ.λπ.

2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Αγωγή κατά φυσικού προσώπου μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας του εν λόγω προσώπου, και αγωγή κατά νομικού προσώπου μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η έδρα του νομικού προσώπου. Εάν ο τόπος κατοικίας φυσικού προσώπου δεν είναι γνωστός, αγωγή κατά του εν λόγω προσώπου μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τελευταίος γνωστός τόπος κατοικίας του προσώπου.

2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

Αγωγή κατά πολίτη της Δημοκρατίας της Εσθονίας ο οποίος διαμένει στο εξωτερικό και απολαμβάνει ετεροδικίας ή κατά πολίτη της Δημοκρατίας της Εσθονίας ο οποίος εργάζεται στο εξωτερικό και είναι δημόσιος υπάλληλος μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τελευταίος τόπος κατοικίας του εν λόγω προσώπου στην Εσθονία. Εάν το πρόσωπο δεν είχε κατοικία στην Εσθονία, αγωγή κατά του εν λόγω προσώπου μπορεί να κατατεθεί στο περιφερειακό δικαστήριο Harju (*Harju Maakohus*). Αγωγή κατά φορέα της Δημοκρατίας της Εσθονίας ή αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο

σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται η έδρα του εν λόγω κρατικού φορέα ή της αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης. Εάν ο κρατικός φορέας δεν μπορεί να καθοριστεί, η αγωγή κατατίθεται στο περιφερειακό δικαστήριο Harju. Εάν η αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης δεν μπορεί να καθοριστεί, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται η έδρα του δήμου ή της κοινότητας.

Αγωγή κατά φορέα της Δημοκρατίας της Εσθονίας ή αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται η έδρα του εν λόγω κρατικού φορέα ή της αρχής τοπικής αυτοδιοίκησης.

Εάν ο κρατικός φορέας δεν μπορεί να καθοριστεί, η αγωγή κατατίθεται στο περιφερειακό δικαστήριο Harju. Εάν η αρχή τοπικής αυτοδιοίκησης δεν μπορεί να καθοριστεί, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται η έδρα του δήμου ή της κοινότητας. Ο ενάγων μπορεί επίσης να καταθέσει αγωγή στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται η δική του κατοικία.

2.2.2.1 Πότε μπορεί να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται στον νόμο, ένα πρόσωπο μπορεί να επιλέξει ένα δικαστήριο στο οποίο μπορούν να κατατεθούν αγωγές κατά ενός προσώπου και να ασκηθούν άλλες διαδικαστικές πράξεις σε σχέση με ένα πρόσωπο, επιπλέον της γενικής αρμοδιότητας.

- Αγωγή η οποία αφορά περιουσιακή αξίωση μπορεί επίσης να κατατεθεί κατά φυσικού προσώπου στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας του εν λόγω προσώπου, εάν διέμεινε εκεί για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα λόγω εργασίας ή υπηρεσίας, σπουδών ή για άλλο λόγο.
- Αρμοδιότητα βάσει του τόπου επαγγελματικής δραστηριότητας – αγωγή η οποία αφορά τις οικονομικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες του εναγομένου μπορεί επίσης να κατατεθεί στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος επαγγελματικής δραστηριότητας του εναγομένου.
- Αρμοδιότητα βάσει της έδρας νομικού προσώπου – νομικό πρόσωπο βασιζόμενο σε συμμετοχή, συμπεριλαμβανομένης εταιρείας, ή μέλος, εταίρος ή μέτοχος νομικού προσώπου μπορεί επίσης να καταθέσει αγωγή απορρέουσα από τη συμμετοχή ή την ιδιότητα του μέλους κατά μέλους, εταίρου ή μετόχου του νομικού προσώπου στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται η έδρα του νομικού προσώπου.
- Αρμοδιότητα βάσει του τόπου σπου οποιό βρίσκεται περιουσιακό στοιχείο – εάν ένα πρόσωπο έχει τόπο κατοικίας ή έδρα σε άλλο κράτος, αγωγή η οποία αφορά περιουσιακή αξίωση μπορεί να κατατεθεί κατά του εν λόγω προσώπου στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος όπου βρίσκεται το περιουσιακό στοιχείο σε σχέση με το οποίο κατατίθεται η αγωγή ή στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος όπου βρίσκεται άλλο περιουσιακό στοιχείο που ανήκει στο εν λόγω πρόσωπο. Εάν το περιουσιακό στοιχείο είναι καταχωρισμένο σε δημόσιο μητρώο, η αγωγή μπορεί να ασκηθεί στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος όπου βρίσκεται το μητρώο στο οποίο είναι καταχωρισμένο το περιουσιακό στοιχείο. Εάν το περιουσιακό στοιχείο συνιστά ενοχική αξίωση, η αγωγή μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας ή η έδρα του οφειλέτη. Εάν η αξίωση είναι εξασφαλισμένη με περιουσιακό στοιχείο, η αγωγή μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος όπου βρίσκεται το εν λόγω περιουσιακό στοιχείο.
- Αρμοδιότητα για αγωγή που αφορά αξίωση εξασφαλισμένη με υποθήκη ή βεβαρημένη με εμπράγματη ασφάλεια – αγωγή για την είσπραξη αξίωσης εξασφαλισμένης με υποθήκη ή βεβαρημένης με εμπράγματη ασφάλεια ή άλλη αγωγή η οποία αφορά παρόμοια αξίωση μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος όπου βρίσκεται το ακίνητο, υπό τον όρο ότι ο οφειλέτης είναι κύριος του καταχωρισμένου ακινήτου που εξασφαλίζεται με υποθήκη ή βαρύνεται με εμπράγματη ασφάλεια.
- Αρμοδιότητα για αγωγή η οποία ανακύπτει από οριζόντια ιδιοκτησία – αγωγή κατά μέλους ένωσης οριζόντιων ιδιοκτησιών ή άλλης ένωσης ιδιοκτητών οριζόντιων ιδιοκτησιών, η οποία ανακύπτει από τη συνιδιοκτησία των μελών ή από τη διαχείριση του αντικειμένου της συνιδιοκτησίας ή βασίζεται στην υλική διανομή της οριζόντιας ιδιοκτησίας, μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος όπου βρίσκεται το καταχωρισμένο ακίνητο που βαρύνεται με οριζόντια ιδιοκτησία.
- Αρμοδιότητα βάσει του τόπου εκτέλεσης σύμβασης – αγωγή η οποία ανακύπτει από σύμβαση ή αγωγή για την αναγνώριση της ακυρότητας σύμβασης μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο σπου οποιού την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος εκτέλεσης της αμφισβητούμενης συμβατικής υποχρέωσης. Σε περίπτωση σύμβασης πώλησης κινητής περιουσίας, τόπος εκτέλεσης της υποχρέωσης είναι ο τόπος σπου οποιό παραδόθηκε ή έπρεπε να παραδοθεί η κινητή περιουσία σπου αγοραστή και, σε περίπτωση σύμβασης παροχής υπηρεσιών, ο τόπος σπου οποιό παρασχέθηκε ή έπρεπε να παρασχεθεί η

υπηρεσία. Σε άλλες περιπτώσεις, ως τόπος εκτέλεσης της υποχρέωσης νοείται ο τόπος επαγγελματικής δραστηριότητας ή, απουσία αυτού, η κατοικία ή η έδρα του οφειλέτη. Οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται εφόσον τα μέρη δεν έχουν συμφωνήσει διαφορετικά.

- Αρμοδιότητα βάσει της κατοικίας καταναλωτή – αγωγή η οποία ανακύπτει από σύμβαση ή σχέση που προσδιορίζεται στα άρθρα 35, 46, 52, 208 παράγραφος 4, 379, 402, 635 παράγραφος 4, 709, 734 ή 866 του νόμου για τις συμβατικές ενοχές (*võl aõigusseadus*) ή αγωγή η οποία ανακύπτει από άλλη σύμβαση που συνάπτεται με επιχείρηση η οποία έχει έδρα ή τόπο επαγγελματικής δραστηριότητας στην Εσθονία μπορεί να κατατεθεί επίσης από καταναλωτή στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας του καταναλωτή. Τα προαναφερθέντα δεν ισχύουν για αγωγές οι οποίες ανακύπτουν από συμβάσεις μεταφοράς.
- Αρμοδιότητα για αγωγή η οποία ανακύπτει από ασφαλιστήριο συμβόλαιο – ασφαλισμένος, δικαιούχος ή άλλο πρόσωπο το οποίο δικαιούται να απαιτήσει εκτέλεση από τον ασφαλιστή βάσει ασφαλιστηρίου συμβολαίου μπορεί να καταθέσει επίσης κατά του ασφαλιστή αγωγή, η οποία ανακύπτει από το ασφαλιστήριο συμβόλαιο, στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας ή η έδρα του προσώπου. Σε περίπτωση ασφάλισης αστικής ευθύνης ή ασφάλισης κατασκευαστικού έργου, ακινήτου ή κινητής περιουσίας σε συνδυασμό με κατασκευαστικό έργο ή ακίνητο, αγωγή μπορεί να κατατεθεί επίσης κατά του ασφαλιστή στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος στον οποίο τελέστηκε η πράξη ή επήλθε το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία ή ο τόπος στον οποίο προκλήθηκε η ζημία.
- Αρμοδιότητα βάσει του τόπου κατοικίας ή του τόπου εργασίας εργαζομένου – εργαζόμενος μπορεί επίσης να καταθέσει αγωγή η οποία ανακύπτει από τη σύμβαση απασχόλησής του στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας ή ο τόπος εργασίας του.
- Αρμοδιότητα για αγωγή που ανακύπτει από συναλλαγματική ή επιταγή – αγωγή η οποία ανακύπτει από συναλλαγματική ή επιταγή μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος πληρωμής της συναλλαγματικής ή της επιταγής.
- Αρμοδιότητα για αγωγή που ανακύπτει από ζημία οφειλόμενη σε αξιόποινη πράξη – αγωγή αποζημίωσης για ζημία οφειλόμενη σε αξιόποινη πράξη μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος στον οποίο τελέστηκε η πράξη ή επήλθε το γεγονός που προκάλεσε τη ζημία ή ο τόπος στον οποίο προκλήθηκε η ζημία.
- Αρμοδιότητα για αγωγή που ανακύπτει από ναυτική απαίτηση, εργασίες διάσωσης ή σύμβαση διάσωσης – αγωγή η οποία ανακύπτει από μία ή περισσότερες ναυτικές απαιτήσεις που προσδιορίζονται στον νόμο περί ναυτικών αγαθών (*laeva asjaõigusseadus*) μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η τοποθεσία του σκάφους του εναγομένου ή ο λιμένας βάσης του σκάφους. Αγωγή η οποία προκύπτει από εργασίες διάσωσης ή σύμβαση διάσωσης μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος στον οποίο πραγματοποιήθηκαν οι εργασίες διάσωσης.
- Αρμοδιότητα για αγωγή διανομής κληρονομιαίας περιουσίας – αγωγή με αντικείμενο την αναγνώριση του δικαιώματος κληρονομικής διαδοχής, αγωγή κληρονόμου κατά του κατόχου της κληρονομιαίας περιουσίας, αγωγή η οποία προκύπτει από κληροδότημα ή κληρονομική σύμβαση ή αγωγή νόμιμης μοίρας ή διανομής κληρονομιαίας περιουσίας μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κατοικία του κληροδότη κατά τον χρόνο του θανάτου του. Εάν ο κληροδότης ήταν πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας, αλλά κατά τον χρόνο του θανάτου του δεν είχε κατοικία στην Εσθονία, η αγωγή μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τελευταίος τόπος κατοικίας του κληροδότη στην Εσθονία. Εάν ο κληροδότης δεν είχε κατοικία στην Εσθονία, αγωγή μπορεί να κατατεθεί στο περιφερειακό δικαστήριο Harju (*Harju Maakohus*).
- Αγωγή κατά συναγομένων και περισσότερες αγωγές κατά ενός εναγομένου – αγωγή κατά περισσότερων εναγομένων μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας ή η έδρα ενός συναγομένου κατά τη διακριτική ευχέρεια του ενάγοντος. Εάν πρόκειται να κατατεθούν περισσότερες αγωγές κατά ενός εναγομένου βάσει των ίδιων πραγματικών περιστατικών, όλες οι αγωγές μπορούν να κατατεθούν στο δικαστήριο στο οποίο μπορεί να κατατεθεί αγωγή η οποία αφορά μία ή περισσότερες από τις αξιώσεις που ανακύπτουν από τα ίδια πραγματικά περιστατικά.
- Αρμοδιότητα για ανταγωγή και αγωγή τρίτου με ανεξάρτητη αξίωση – ανταγωγή μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο στο οποίο κατατέθηκε η αρχική αγωγή, υπό τον όρο ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις κατάθεσης ανταγωγής και ότι η ανταγωγή δεν υπάγεται σε αποκλειστική αρμοδιότητα. Τα προαναφερθέντα ισχύουν επίσης σε περιπτώσεις στις οποίες, βάσει γενικών διατάξεων, η ανταγωγή πρέπει να κατατεθεί σε αλλοδαπό δικαστήριο.
- Αγωγή τρίτου με ανεξάρτητη αξίωση μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο εκδίκασης της κύριας αγωγής.
- Αρμοδιότητα σε πτωχευτική διαδικασία – αγωγή η οποία αφορά πτωχευτική διαδικασία ή πτωχευτική περιουσία κατά πτωχεύσαντος, συνδίκου πτώχευσης ή μέλους της ομάδας πιστωτών, συμπεριλαμβανομένης αγωγής για εξαίρεση περιουσιακών στοιχείων από την πτωχευτική περιουσία, μπορεί να κατατεθεί στο δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση.

Αγωγή αποδοχής αξίωσης μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση. Ο πτωχεύσας μπορεί επίσης να καταθέσει αγωγή σχετικά με την πτωχευτική περιουσία, συμπεριλαμβανομένης αγωγής ανάκτησης, στο δικαστήριο που κήρυξε την πτώχευση.

2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον νόμο, η αρμοδιότητα είναι αποκλειστική. Η αποκλειστική αρμοδιότητα καθορίζει το μοναδικό δικαστήριο το οποίο μπορεί να επιληφθεί αστικής υπόθεσης. Η αρμοδιότητα σε περιπτώσεις αιτήσεων είναι αποκλειστική, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο.

1) *Αρμοδιότητα βάσει του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο* – αγωγή με ένα από τα ακόλουθα αντικείμενα κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η τοποθεσία του ακινήτου:

- αξιώσεις που αφορούν την αναγνώριση δικαιώματος κυριότητας, περιορισμένου εμπράγματος δικαιώματος ή άλλου εμπράγματος βάρους σε ακίνητο ή την αναγνώριση απουσίας τέτοιων δικαιωμάτων ή βαρών, ή αξιώσεις που αφορούν άλλα δικαιώματα σε ακίνητο
- οριοθέτηση ή διανομή ακινήτου
- προστασία της κατοχής ακινήτου
- αξιώσεις που αφορούν εμπράγματο δικαίωμα το οποίο ανακύπτει από οριζόντια ιδιοκτησία
- αξιώσεις που αφορούν αναγκαστική εκτέλεση επί ακινήτου
- αξιώσεις που ανακύπτουν από σύμβαση μίσθωσης ή σύμβαση εμπορικής μίσθωσης ακινήτου ή άλλη σύμβαση χρήσης ακινήτου, βάσει του νόμου για τις ενοχικές υποχρεώσεις, ή από το κύρος τέτοιων συμβάσεων.

Αγωγή που αφορά δουλεία, εμπράγματο βάρος ή δικαίωμα προτίμησης κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται το ακίνητο που βαρύνεται με δουλεία ή άλλο εμπράγματο βάρος.

2) *Αξίωση παύσης εφαρμογής τυποποιημένων όρων* – αξίωση παύσης εφαρμογής αθέμιτου τυποποιημένου όρου ή παύσης και απόσυρσης της σύστασης του όρου από το πρόσωπο που συνιστά την εφαρμογή του όρου (άρθρο 45 του νόμου για τις συμβατικές ενοχές (*võlaõigusseadus*)) κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος επαγγελματικής δραστηριότητας του εναγομένου ή, απουσία τέτοιου, στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας ή η έδρα του εναγομένου. Εάν ο εναγόμενος δεν έχει τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητας, κατοικία ή έδρα στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την κατά τόπον αρμοδιότητα υπάγεται η εφαρμογή του τυποποιημένου όρου.

3) *Αρμοδιότητα υπόθεσης ανάκλησης απόφασης οργάνου νομικού προσώπου ή αναγνώρισης της ακυρότητάς της* – αγωγή ανάκλησης απόφασης οργάνου νομικού προσώπου ή αναγνώρισης της ακυρότητάς της κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η έδρα του νομικού προσώπου.

4) *Δικαιοδοσία σε γαμικές διαφορές*

Ως γαμικές διαφορές νοούνται αστικές υποθέσεις στις οποίες εκδικάζονται αγωγές με αντικείμενο:

- διαζύγιο
- ακύρωση γάμου
- αναγνώριση της ύπαρξης ή μη γάμου
- διανομή κοινής περιουσίας ή άλλες αξιώσεις οι οποίες ανακύπτουν από τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων
- άλλες αξιώσεις οι οποίες ανακύπτουν από την έγγαμη σχέση και κατατίθενται από έναν σύζυγο κατά του άλλου.

Εσθονικό δικαστήριο είναι αρμόδιο να επιληφθεί γαμικής διαφοράς εφόσον:

- τουλάχιστον ένας εκ των συζύγων είναι πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας ή ήταν πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας κατά τη σύναψη του γάμου
- η κατοικία αμφοτέρων των συζύγων είναι στην Εσθονία
- η κατοικία ενός συζύγου είναι στην Εσθονία, εκτός εάν είναι σαφές ότι η εκδοθησόμενη απόφαση δεν αναγνωρίζεται στη χώρα ιθαγένειας οποιουδήποτε εκ των συζύγων.

Σε γαμική διαφορά η οποία εκδικάζεται από εσθονικό δικαστήριο, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κοινή κατοικία των συζύγων ή, απουσία τέτοιας, στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η

κατοικία του εναγομένου. Εάν η κατοικία του εναγομένου δεν είναι στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κατοικία κοινού ανήλικου τέκνου των διαδίκων και, απουσία κοινού ανήλικου τέκνου, στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κατοικία του ενάγοντος.

Εάν η περιουσία απόντος προσώπου έχει τεθεί υπό επιμέλεια λόγω αφάνειας του εν λόγω προσώπου ή εάν έχει οριστεί επίτροπος για πρόσωπο με περιορισμένη δικαιοπρακτική ικανότητα ή εάν ένα πρόσωπο εκτίει ποινή φυλάκισης, αγωγή διαζυγίου κατά του εν λόγω προσώπου μπορεί να κατατεθεί επίσης στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κατοικία του ενάγοντος.

5) *Αρμοδιότητα σε διαφορές που αφορούν γονικές σχέσεις και διατροφή* – διαφορά που αφορά γονική σχέση συνιστά αστική υπόθεση στην οποία εκδικάζεται αγωγή αναγνώρισης της γονικής σχέσης ή αμφισβήτησης της καταχώρισης γονέα στο πιστοποιητικό γέννησης τέκνου ή στο μητρώο πληθυσμού. Εσθονικό δικαστήριο μπορεί να επιληφθεί διαφοράς που αφορά γονική σχέση, εφόσον τουλάχιστον ένας εκ των διαδίκων είναι πολίτης της Δημοκρατίας της Εσθονίας ή τουλάχιστον ένας εκ των διαδίκων έχει κατοικία στην Εσθονία. Σε διαφορά που αφορά γονική σχέση και πρόκειται να εκδικαστεί από εσθονικό δικαστήριο, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κατοικία του τέκνου. Εάν η κατοικία του τέκνου δεν είναι στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κατοικία του εναγομένου. Εάν η κατοικία του εναγομένου δεν είναι στην Εσθονία, η αγωγή κατατίθεται στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται η κατοικία του ενάγοντα.

Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται επίσης σε διαφορές που αφορούν διατροφή. Ως διαφορά που αφορά διατροφή νοείται αστική υπόθεση στην οποία εκδικάζεται αγωγή με αξίωση:

- την εκτέλεση υποχρέωσης διατροφής από γονέα, η οποία προκύπτει από τον νόμο σε σχέση με ανήλικο τέκνο
- την εκτέλεση υποχρέωσης διατροφής μεταξύ γονέων
- την εκτέλεση υποχρέωσης διατροφής μεταξύ συζύγων
- την εκτέλεση άλλης υποχρέωσης διατροφής η οποία απορρέει από τον νόμο.

2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;

Εάν μια υπόθεση υπάγεται στην αρμοδιότητα περισσότερων εσθονικών δικαστηρίων ταυτόχρονα, ο προσφεύγων δικαιούται να επιλέξει το δικαστήριο στο οποίο θα καταθέσει την αίτησή του. Στις περιπτώσεις αυτές, η υπόθεση εκδικάζεται από το δικαστήριο που παρέλαβε πρώτο την αίτηση.

Εάν μια αγωγή κατατεθεί στο δικαστήριο του οποίου την αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας ή η έδρα του εναγομένου ή στο δικαστήριο αποκλειστικής αρμοδιότητας, η υπόθεση εκδικάζεται στο δικαστικό μέγαρο του οποίου την κατά τόπον αρμοδιότητα υπάγεται ο τόπος κατοικίας ή η έδρα του εναγομένου ή ο τόπος σύμφωνα με τον οποίο καθορίζεται η αποκλειστική αρμοδιότητα. Εάν περισσότεροι τόποι οι οποίοι χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της αρμοδιότητας υπάγονται στην κατά τόπον αρμοδιότητα ενός περιφερειακού δικαστηρίου, αλλά βρίσκονται σε περιοχές που εξυπηρετούνται από διαφορετικά δικαστικά μέγαρα, ο ενάγων επιλέγει το δικαστικό μέγαρο στο οποίο θα εκδικαστεί η υπόθεση. Εάν ο ενάγων δεν προβεί στην εν λόγω επιλογή, το δικαστήριο καθορίζει πού θα εκδικαστεί η υπόθεση.

Υποθέσεις βάσει αίτησης εκδικάζονται στο δικαστικό μέγαρο του οποίου η κατά τόπον αρμοδιότητα περιλαμβάνει τον τόπο που χρησιμοποιήθηκε για τον καθορισμό της αρμοδιότητας. Εάν διαφορετικοί τόποι οι οποίοι καθορίζουν την αρμοδιότητα παραμένουν εντός της κατά τόπον αρμοδιότητας ενός περιφερειακού δικαστηρίου, αλλά βρίσκονται σε περιοχές που εξυπηρετούνται από διαφορετικά δικαστικά μέγαρα, το δικαστήριο καθορίζει πού θα εκδικαστεί η υπόθεση.

3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

Η ταχεία διαδικασία για τις υποθέσεις διαταγών πληρωμής διεξάγεται στο δικαστικό μέγαρο Haapsalu του περιφερειακού δικαστηρίου Pärnu (*Pärnu Maakohtu Haapsalu kohtumaja*). Άλλες αστικές υποθέσεις υπόκεινται στις προαναφερθείσες αρχές περί αρμοδιότητας.

Σχετικοί σύνδεσμοι

 [Δικαστικό σύστημα](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν

έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 29/10/2018